

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris D. Hludowici Blosii Abbatis Lætiensis Ordinis S. P. N. Benedicti Tomus Posterior Margaritum Spirituale

Blois, Louis de

Monasterii Campidonensis, 1672

Cap. IX. Ex scriptis sanctorum Irenæi, Iustini, & Hippolyti in primitiva
Ecclesia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45885)

CAPUT IX.

Ex scriptis sanctorum Irenai, Iustini, & Hippolyti in primitiva Ecclesia.

1. Clarissima doctrina Irenai de Sacrificiis
Missæ.
2. Et de primatu Ecclesiæ Romanae.
3. Item de observandis traditionibus.
4. Sancti Iustini locus de libero arbitrio.
5. De jejuniis pro remissione peccatorum.
6. De ritu Missæ, & de transsubstantiatione.
7. Sancti Hippolyti predictio de temporibus Lutheranorum.
8. De Missa, Monachatu, Virginitate.

CUM Soter vitâ defunctus esset, beatus Eleutherus Ecclesiam regendam suscepit. Irenæus autem Martyr clarissimus, sancti Polycarpi quondam auditor, vixit sub Aniceto & Sotere atq; etiam Eleuthero Pontificibus. Nam quod suo tempore Eleutherus fuerit Pontifex, ipse indicat tertio Adversus hæreses libro, ubi recenset ex ordine Pontifices Romanos. Ita enim scribit: Cum Aniceto successisset Soter, nunc duodecimo ab Apostolis loco Episcopatum habet Eleutherus. Hic igitur Irenæus quarto libro Adversus hæreses loquitur de Eucharistiæ oblatione in hunc modum: Dominus discipulis suis dans consilium primitias Deo offerre ex suis creaturis, non quasi indigenti, sed ut ipsi nec instructi, nec ingrati sint, eum, qui ex substantia panis est, accepit, & gratias egit, dicens: Hoc est Corpus meum: & calicem similiter, qui est ex ea creatura quæ secundum nos est, suum Sanguinem confessus est.

LIII 2

6

Episcopos scripsit, ita de comâ Clericorum loquitur: Prohibete, fratres, per universas regionum vestrarum Ecclesias, & curate, ut Clerici (qui laicis & simplicibus, virtutibus, honestatis, pudicitia & gravitatis exemplar esse debent, ac se ipsos tanquam signum purioris vitæ, rudioribus ad imitationem prudenter exhibere) iuxta Apostolum, comam non nutriant, sed desuper caput in modum spheræ radant; quia sicut discreti debent esse in conversatione, ita & in consuetudine & omni habitu discreti debent apparere.

13. Soter Martyr Aniceto in administratione sanctæ Ecclesiæ successit. Is de Missæ Sacrificio sic constituit: Censuimus convenire, ut cum à Sacerdotibus Missarum tempore sacra Mystéria consecrantur, si aegritudinis accidat quilibet eventus, quo coeptum nequeat expleri mysterium, sit liberum Episcopo, vel Presbytero, ut consecrationem expleat officii coepti. Et infra, Nullus, inquit, post cibum potumq; sive quodlibet minimum sumptum Missas facere, nullusq; absq; patetis molestia proventu minister vel Sacerdos, cum coeperit, imperfecta officia presumat omninò relinquere.

† Id est segregati à laicis Clerici debeant habere signa à laicis distinctiva.

*

Facula
Hæresi-
eorum.

& novi Testamenti novam docuit oblationem, quam Ecclesia ab Apostolis accipiens, in universo mundo offert Deo. De quo in duodecim Prophetis Malachias sic præsignavit:

Malach.
2.

Non est mihi voluntas in vobis, dicit Dominus omnipotens, & sacrificium non accipiam de manibus vestris: quoniam ab ortu solis usque ad occasum nomen meum glorificatur inter gentes, & in omni loco incensum offertur nomini meo, & sacrificium

Cap. 34.

purum. Et paulò post addit Irenæus: Ecclesia oblatio, quam Dominus docuit offerri in universo mundo, purum sacrificium reputatum est apud Deum, & acceptum est ei. Hæretici, qui blasphemias in novam novi Testamenti oblationem, hoc est, in Eucharistiæ Missæque Sacrificium impio ore evomunt, & negant Christum illam oblationem instituisse ac docuisse, expendant diligenter prædicta Irenæi verba: expendant item verba Martialis quæ supra citavimus, & verba tertii Canonis Apostolici. Certum planè est, Apostolos à Christo didicisse, & Ecclesiam ab Apostolis accepisse præcellentissimam istam novæ Legis oblationem. Ceterùm post initium libri quinti Irenæus ait: Quando & mixtus calix & fractus panis percipit verbum Dei, fit Eucharistia

2. Sanguinis & Corporis Christi.

Ecclesia
Romana
à Petro
& Paulo
fundata,
ut Irenæus
docet.
Cap. 5.

Libro tertio ipse idem Irenæus magnificè Ecclesiam Romanam commendat, scribens ita: Maxima & antiquissima & omnibus cognita à gloriosissimis duobus Aposto-

lis Petro & Paulo Roma fundata & constituta Ecclesie traditionem, quæ habet ab Apostolis, & annuntiatam hominibus fidem per successiones Episcoporum pervenientem usque ad nos indicantes: confundimus omnes eos qui quoquo modo vel per sui complacentiam pravam, vel per vanam gloriã, vel per cecitatem & malam sententiam, aliter quàm oportet colligunt. Ad hanc enim Ecclesiam propter potentiores principalitatem necesse est omnem convenire Ecclesiam, hoc est, eos qui sunt ubique fideles: in qua semper conservata est ea quæ est ab Apostolis traditio.

Et paulò post, enumeratis Pontificibus Romanis, ait Irenæus: Hac ordinatione & successione, ea quæ est ab Apostolis in Ecclesia traditio pervenit usque ad nos. Et est plenissima hæc ostensio, unã & eandem vivificantem fidem esse quæ in Ecclesia ab Apostolis usque nunc sit conservata & tradita in veritate. Et Polycarpus non solum ab Apostolis edoctus & conversatus cum multis ex his qui Dominum nostrum viderunt, sed etiam ab Apostolis in Asia, in ea, quæ est Smyrnis, Ecclesia constitutus Episcopus, quem & nos vidimus in prima nostra ætate (multum enim perseveravit, & valde senex gloriosissimè & nobilissimè martyrium faciens, exivit de hac vita.) Hic docuit semper quæ ab Apostolis didicerat, quæ & Ecclesia tradidit, & ea sola sunt vera. ut postea Irenæus scribit ita: Non oportet querere apud alios veritatem, quam facile est ab Ecclesia sumere: cum Aposto-

Caput off
omnium
Ecclesia-
rum Ro-
mana.

3.
Cap. 3.
Successio
Pontifi-
cum &
traditio
Ecclesia-
rum est
Irenæo
certissima
veritatis
nota in
re fidei,
contra
Nativitas
nec super-
nata.

Ecclesia
reposita
veritatem
loann. 10

Facula
Hæreci-
corum.

li quasi in depositorium dives plenis-
simè in eam contulerint omnia, qua
sunt veritatis; ut omnis quicumque
velit, sumat ex ea porum vite. Hæc
enim est vita introitus: omnes reliqui
fores sunt & latrones. Propter quod
oportet devitare quidem illos; qua
autem sunt Ecclesia, cum magnâ
diligentia diligere, & traditionem
veritatis apprehendere. Quid enim?
Si de aliqua modica quaestione disce-
ptatio esset, nonne oportet in anti-
quissimas recurrere Ecclesias, in
quibus Apostoli conversati sunt, &
ab eis de præseni quaestione sumere
quod certum & liquidum est? Quid
autem si neq; Apostoli quidem Scri-
pturas reliquissent nobis, nonne oportet
ordinem sequi traditionis quâ
tradiderunt his quibus commite-
bant Ecclesias? Notent hæc hæ-
retici, qui Apostolorum sancto-
rumque Patrum traditiones con-
temnunt, & nihil esse certæ fidei
dicunt, nisi sit expressè positum in
Canonicis Scripturis.

Ecclesia,
etiam si
ne ulla
Scriptu-
ra, audia-
tur.

4.
Affertio
libri ar-
bitrii, ex
Iustino
Martyre.

Iustinus Philosophus & Martyr
floruit non multò ante Irenæum.
Is in secunda Apologia sua pro
Christianis, de libertate arbitrii,
quam homini inesse plerique hæ-
retici modò impudentissimè ne-
gant, sic loquitur: Pœnas & præ-
mia pro dignitate operum cuiq; red-
di, verum est & comperit ex Pro-
phetarum oraculis. Alioquin si fato
regerentur omnia, nihil omnino re-
lictum esset in nostra potestate. Nam
si fatali lege alius bonus esset, alius
malus, nec laudem ille, nec hic me-
reretur vituperium. Et nisi homines
arbitrio possint turpia fugere, hunc

sta sectari, extra culpam erunt quid-
quid etiam agant. Et paulò post:
Hominem, inquit, longè aliâ condi-
tione creavit Deus, quam quadrupe-
des discernendi eligendiq; faculta-
te carentes. Alioquin nullam lau-
dem mereri potuisset, si non sponte
virtutem prætulisset vitio; neque si
malus fuisset, pœnam merebatur.
Didicimus autem hæc à sancto pro-
phético spiritu, quo afflatus Moyses
narrat DEUM sic locutum homi-
ni recens à se factò: * Ecce ante
faciem tuam bonum & malum:
tu bonum eligito. Item Isaias alius
Propheta ex persona Patris Domi-
niq; omnium Dei, sic loquitur: La-
vamini, mundi estote, auferite mali-
tias ab animabus vestris; discite bo-
num facere. Si volueritis, & meam
vocè audieritis, bona terra comedetis
quòd si non audieritis, devorabit vos
gladius, nã os Dni locutum est. Quod
autem dicit, Devorabit vos gladius,
non cadem minatur contumacibus;
sed DEI gladius est ignis, cuius
pabulum sunt malorum operum pa-
tratores. Hæc ibi. Profectò hæ-
resis illa, qua homines insani im-
pugnant libertatem arbitrii nobis
à Deo præstitam, & vitam no-
stram omnem coactam esse di-
cunt, perniciosissima est: cum sit
totius impietatis atque iniquita-
tis fomentum. In libro Iesu filii
Sirach, hoc est, in Ecclesiastico
(quem hæretici quidem rejiciunt,
sed Ecclesia Dei inter Scripturas
Canonicas nunc numerat) legun-
tur hæc verba: Deus ab initio con-
stituit hominem, & reliquit illum in

* Hæc
accepta
ex Eccle-
siastici
cap 15.
alludunt
ad ver-
ba quæ
Moyses
Gene-
scos c.
1. & 4.
refert
de libe-
ro arbi-
trio.
Isa. 1.

Eccli. 15

Facula
Hærci-
corum.

manu consilii sui. Adiecit manda-
ta & precepta sua: si volueris man-
data servare, conservabunt te. Ap-
posuit tibi aquam & ignem: ad quod
volueris, porrige manum tuam. An-
te hominem vita & mors, bonum &
malum: quod placueris ei, dabitur
illi.

5.
Jejunia
satisfac-
toria pro
peccatis
agnoscit
Iustinus.

In illa eadem Apologia de pre-
cibus & jejniis quæ ante Bap-
tismum peragi solebant, Iustinus
scribit ita: Quotquot persuasi cre-
dunt hæc, quæ docemus, vera esse, &
ad eum modum vivere pollicentur;
ante omnia discunt precibus & ieiun-
niis petere à Deo præteritorum pec-
catorum veniam, nobis una preces
ieiuniaq; iungentibus. Deinde ad
aquam a nobis ducuntur, & renas-
cuntur modo renascendi quo & nos
renati sumus. Nam in nomine Pa-
tris omnium, Dominiq; Dei & Sal-
vatoris nostri Iesu Christi, & Spiri-
tus sancti, in aqua tunc lavantur.
Dixit enim ipse Christus: Nisi rena-
ti fueritis, non intrabitis in regnum
Cælorum.

Ioan. 3.

6.
Cōventu
fidelium
ad Missā
audiē-
dam, ex
codem.
Observā-
di ritus
Missæ, ex
Iustino,
quales
nunc fe-
rè in usu.

In fine ejusdem Apologiæ Iu-
stinus de ritu Missæ scribit hæc
verba: Omnes qui in oppidis vel a-
gris commorantur, unum in locum
conveniunt, Commentariaq; Apo-
stolorum vel Prophetarum scripta
leguntur, quamdiu res patitur. De-
inde ubi is qui legit destitit, is qui
præst admonet & hortatur, ut ea
quæ lecta sunt bona imitemur. Tum
surgimus omnes, & comprecamur,
conclusisq; precibus nostris, panis vi-
numq; & aqua afferuntur: tumq; is
qui primum locum tenet, preces gra-

tiarumq; actionem pro virili mittit,
populusq; acclamat dicens, Amen;
& iis quæ cum gratiarum actione
consecrata sunt, unusquisq; partici-
pat. Ac pauld supra: Cibus ille vo-
catur à nobis Eucharistia: cuius par-
ticipium nulli omnino fas est per-
mittere, nisi credenti doctrinam no-
stram veram esse, & iam lavacro re-
generationis in remissionem pecca-
torum loto: & ita vescitur, ut Chri-
stus tradidit. Non enim ut quemvis
panem, neq; ut quemvis potum ista
accipimus: sed quemadmodum per
verbum Dei incarnatus est IESUS
Christus Salvator noster, & carnem
& sanguinem pro nostra salute as-
sumpsit, ita quoq; per preces verbi
illius, cibum, ex quo sanguis & caro
nostra per imitationem aluntur, cum
benedictus fuerit, ipsius IESU Chri-
sti incarnati Carnem & Sanguinem
didicimus esse. Apostoli enim in suis
Commentariis, quæ Evangelia vo-
cantur, ita tradiderunt sibi manda-
tum esse, IESUM, cum sumpisset
panem, & gratias egisset, dixisse,
Hoc facite in meam commemoratio-
nem, Hoc est Corpus meum: atq; ite-
dem cum calicem sumpisset, actis
gratiis dixisse, Hic est Sanguis meus.
Hæc Iustinus.

Trans-
substan-
tiationis
myste-
rium.

Matt. 26
Mar. 14
Luc. 22

Hippolytus Martyr non multis
annis Irenæo posterior fuit. Hic
in Oratione quam de Consum-
matione mundi & Antichristo e-
didit, loquitur hunc in modum:
Templa divina domorum instar e-
runt: locis omnibus everiones fiunt
Ecclesiarum. Et pauld post: Tunc
exurgent falsi Prophetae, falsiq; A-

7.
S. Hippo-
lyti testi-
monium
de peridi-
tu Lucis
in tempo-
ribus

po

Facula
Hæreti-
socum-
postoli, homines impostores. Pasto-
res sicut quasi lupi, Monachi expe-
tent que sunt mundi, &c. Ex his
quoque verbis beati Hippolyti
cognoscant huius temporis hære-
tici, Monachatum esse antiquissi-
mum. In eadem Oratione Hip-
polytus scribit ita: Lugebunt Ec-
clesia luctum magnum: quia nec ob-
latione nec iussibus fiet, nec cultus Deo
gratus: sed Ecclesiarum edes sacra-
mentum instar erunt, pretiosumq;
Corpus & Sanguis Christi non extra-
bit in diebus illis. Liturgia extin-
guetur, Psalmorum decantatio ces-
sabit. Notandum est, quod glo-
riosus Martyr hic dicit de pretio-
so Corpore & Sanguine Domini
Iesu, & de Liturgia sive Missa. Nā
si tempore Antichristi Liturgia
abolebitur, profecto præcursores
Antichristi sunt, qui modò eam
moliuntur abrogare.

8.
Ejusdem
de Missa,
Monacha-
tu, &
virgini-
tate ju-
dicium.
Et infra Hippolytus inducit
Dominum, invitantem Sanctos
cujuscunque ordinis ad possiden-
dum regnum cæleste, atque inter
alia dicentem: Venite Pontifices,
qui purè mihi Sacrificium die no-
teq; obrulistis, ac pretiosum Corpus
& Sanguinem meum immolastis
quotidie. Venite Sancti, in monti-
bus, in speluncis & cavernis terre
exercuistis vos, qui per continentiam,
preces, & virginitatem servistis no-
mini meo. Venite adolescentule,
que chalamum meum exoptastis, nec
præter me sponsum alium dilexistis,
que per martyrium & pietatis exer-
citationem mihi immortalitatiq; in-
corruptibili sponso copulata estis, &c.

Quid dicitis ad ista, ô hæretici
cæci atque miserimi? Sed redite
ad cor, redite; atque Ecclesiæ Dei
vos tandem aliquando reddite.

CAPUT X.

Conclusio Facula per argumenta
generalia controversiarum
Fidei,

1. Eadem est fides Ecclesiæ Romanae hodiernæ, quæ fuit primitiva: sine qua nullus salvabitur; in qua fuerunt omnes Patres & Doctores antiqui.
2. Hæretici non habent pro se Scripturam, sed prævum Scripturæ sensum ab ipsismet confectum: rectum enim sensum Scripturæ, a sola Ecclesiæ accipiunt.
3. Exemplarū probatio, quæ Scripturæ sint hæreticæ in laqueum, circa traditiones, jejunia, & alia, tam olim quàm modernis temporibus.
4. Multa rectè docet & præcipit Ecclesiæ, quæ non sunt in Scripturis expressa: sunt tamen illi consentanea.
5. Sufficiunt Scripturæ ad salutem; quia præcipua quedam continent, & reliqua ab Ecclesiæ accipienda ostendunt.
6. Quam sit absurdum, præferre opinionem Novatorum eufforitati Patrum antiquissimorum.
7. Propter aliquorum vitia non debemus discedere ab Ecclesiæ gremio.
8. Oratio pro seductis.

Ex his quæ hætenus in me-
dium protulimus, satis li-
quet, sanctos Patres in primitiva
Ecclesiæ eandem tenuisse fidem
quam modò in Ecclesiæ Catholi-
ca tenemus, & idem sensisse de
Deo rebusque Divinis atque Ec-
clesiasticis, quod nunc sentimus.
Quod cum ita sit, perpendant illi,
qui aliam fidem & doctrinam pro-
fiterentur, quam à veritate aberrent,
quamque malè sacras Litteras in-
telligant. Non est quòd sibi blan-
diantur, putantes se esse Eccle-
siam, vel in Ecclesiæ Dei. Non
sunt

1.
Hodie
eadem
per om-
nia cre-
dit Eccle-
sia Roma-
na, quæ
primiti-
va tradi-
dit & cre-
didit.